

Dezynfekcja wody odzyskanej ze ścieków

prof. dr hab. inż. Monika Żubrowska-Sudoł
Politechnika Warszawska

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

SUSTAINABLE WATERS

ReNutriWater

XXXI Międzynarodowe Targi WOD-KAN 2025

20-22 maja 2025 | Bydgoszcz

Bezpieczny odzysk wody – znaczenie procesów dezynfekcji

M. Żubrowska-Sudoł, A. Knap-Bałdyga, J. Czajkowska
Politechnika Warszawska
Wydział Inżynierii Środowiska

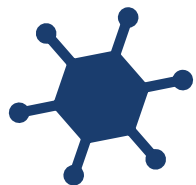
Dezynfekcja w odnowie wody

Dlaczego to takie ważne?

- Dezynfekcja to **kluczowy etap odzysku wody**
- Cel: **inaktywacja lub usunięcie mikroorganizmów chorobotwórczych**, takich jak:

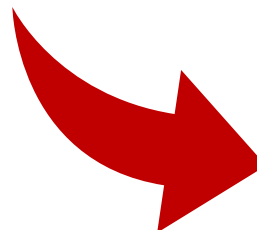
bakterie

wirusy

pierwotniaki

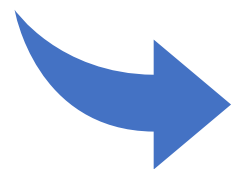

- Minimalizacja ryzyka transmisji chorób
- Wsparcie ochrony zdrowia publicznego
- Zapewnienie **bezpiecznego wykorzystania wody z odzysku**

Dezynfekcja w odnowie wody

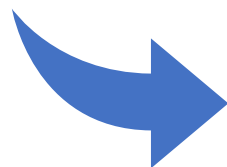
Przegląd technologii

Chlorowanie - chemiczna metoda dezynfekcji, polegająca na dodawaniu związków chloru do wody

Ozonowanie - chemiczna metoda dezynfekcji, wykorzystująca ozon (O_3) do eliminacji bakterii, wirusów i innych mikroorganizmów

Promieniowanie UV – skuteczna i bezpieczna metoda dezynfekcji wody, polegająca na oddziaływaniu promieni UV o określonej długości fali na mikroorganizmy, która **nie wymaga użycia środków chemicznych**

Dezynfekcja w odnowie wody

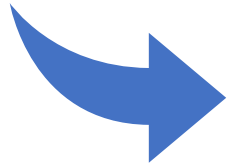

Przegląd technologii

Metoda	Zalety	Wady
Chlorowanie	✓ Niska cena ✓ Możliwość uzyskania wysokiej efektywności procesu dezynfekcji ✓ Efekt rezydualny	✗ Tworzenie ubocznych produktów dezynfekcji ✗ Potencjalne ryzyko zdrowotne ✗ Wymaga nadzoru
Ozonowanie	✓ Bardzo silne działanie dezynfekujące ✓ Poprawa jakości wody	✗ Wysoki koszt ✗ Wymaga generacji ozonu na miejscu ✗ Tworzenie ubocznych produktów dezynfekcji
Promieniowanie UV	✓ Brak chemikaliów ✓ Brak produktów ubocznych ✓ Szybkie działanie	✗ Brak efektu rezydualnego ✗ Efekt dezynfekcji uzależniony od mętności ścieków

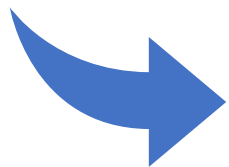
Badane metody dezynfekcji

Parametry procesów

Chlorowanie:

- **Dezynfektant:** Podchloryn sodu (NaClO)
- **Dawki:** 0,5; 1,0; 2,0; 4,0 mg Cl_2/l
- **Czas kontaktu:** 10 i 20 min

Ozonowanie:

- **Dezynfektant:** Ozon (O_3)
- **Dawki:** 25; 50; 75; 125 mg O_3/l

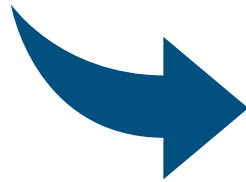
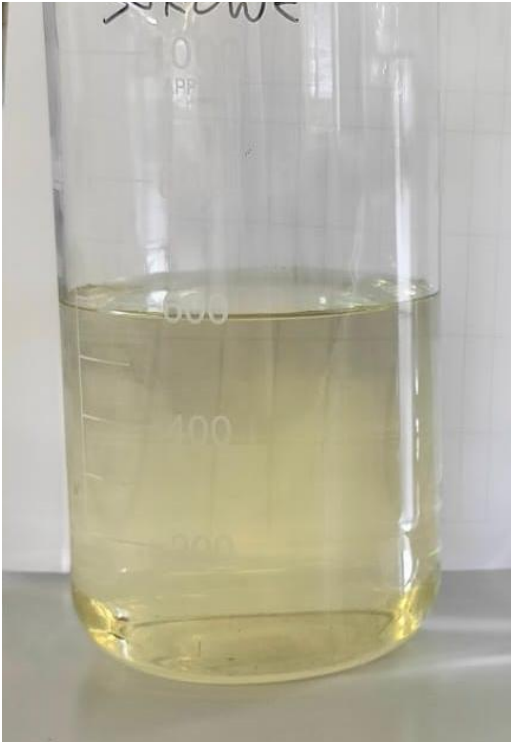
Promieniowanie UV:

- **Dezynfektant:** promienie UV
- **Dawki:** 279, 312, 484 MJ/cm^2

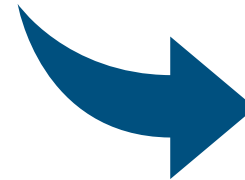
Wyniki badań

Pierwsze eksperymenty...

Ścieki z oczyszczalni

Ozonowanie

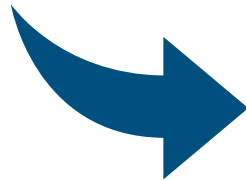
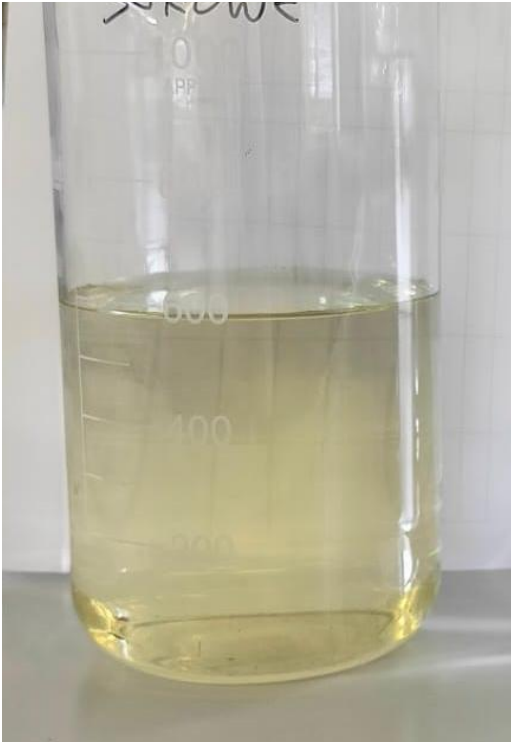

Po procesie ozonowania

Wyniki badań

...kolejne eksperymenty

Ścieki z oczyszczalni

Po procesie ozonowania

Wyniki badań

Jakość ścieków przed dezynfekcją

Wskaźnik	Jednostka	Ścieki przed dezynfekcją
Temperatura	°C	18,9
pH	-	7,48
Barwa	mg Pt/l	25
Mętność	NTU	0,89
Przewodność	μS/cm	1648
UV254	cm ⁻¹	0,09
ChZT	mg O ₂ /l	17,2
OWO	mg/l	6,6
Sucha pozostałość	mg/l	886
Siarczany	mg/l	102
Chlorki	mg/l	223
Azot ogólny	mg/l	7,958
Azot amonowy	mg/l	0,031
Azot azotynowy	mg/l	0,012
Azot azotanowy	mg/l	7,34
Fosfor ogólny	mg/l	0,754
Ortofosforany	mg/l	0,707
Potas	mg/l	36,4
Zasadowość	mval/l	4,0

Wyniki badań

Jakość ścieków przed dezynfekcją – wskaźniki mikrobiologiczne

Wskaźnik	Jednostka	Ścieki przed dezynfekcją
Bakterie grupy coli	[jtk/100 ml]	11200
Escherichia coli	jtk/100 ml]	3300
Enterokoki kałowe	[jtk/100 ml]	880
Clostridium perfringens	[jtk/100 ml]	200
Liczba mikroorganizmów w 22 °C po 72 h	[jtk/1 ml]	47000
Liczba mikroorganizmów w 36 °C po 48 h	[jtk/1 ml]	32000

Wyniki badań

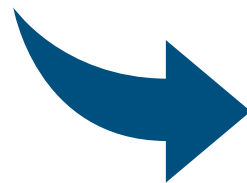
Chlorowanie

Wskaźnik	Jednostka	Ścieki przed dezynfekcją	10 min				20 min			
			0,5 mg Cl ₂ /l	1,0 mg Cl ₂ /l	2,0 mg Cl ₂ /l	4,0 mg Cl ₂ /l	0,5 mg Cl ₂ /l	1,0 mg Cl ₂ /l	2,0 mg Cl ₂ /l	4,0 mg Cl ₂ /l
Bakterie grupy coli	[jtk/100 ml]	11200	11200	440	4	<4	8200	220	5	6
Escherichia coli	[jtk/100 ml]	3300	1900	42	<4	0	2200	26	<4	<4
Enterokoki kałowe	[jtk/100 ml]	880	670	70	0	0	800	69	0	0
Clostridium perfringens	[jtk/100 ml]	200	150	220	210	150	160	210	150	130
Liczba mikroorganizmów w 22 °C po 72 h	[jtk/1 ml]	47000	30000	14000	300	110	34000	1500	370	140
Liczba mikroorganizmów w 36 °C po 48 h	[jtk/1 ml]	32000	32000	9400	170	120	27000	12000	66	130

Wyniki badań

Chlorowanie

Wskaźnik	Jednostka	Ścieki przed dezynfekcją	10 min				20 min			
			0,5 mg Cl ₂ /l	1,0 mg Cl ₂ /l	2,0 mg Cl ₂ /l	4,0 mg Cl ₂ /l	0,5 mg Cl ₂ /l	1,0 mg Cl ₂ /l	2,0 mg Cl ₂ /l	4,0 mg Cl ₂ /l
Escherichia coli	[jtk/100 ml]	3300	1900	42	<4	0	2200	26	<4	<4
Klasa jakości wody odzyskanej według Regulacji (EU) 2020/741		D	D	B	A	A	D	B	A	A
Regulacja (EU) 2020/741 wymagania		E.Coli ≤ 10 000	E.Coli ≤ 10 000	E.Coli ≤ 100	E.Coli ≤ 10	E.Coli ≤ 10	E.Coli ≤ 10 000	E.Coli ≤ 100	E.Coli ≤ 10	E.Coli ≤ 10

REGULATION (EU) 2020/741 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
of 25 May 2020

on minimum requirements for water reuse

(Text with EEA relevance)

Wyniki badań

Ozonowanie

Wskaźnik	Jednostka	Ścieki przed dezynfekcją	Dawka			
			25 mg O ₃ /L	50 mg O ₃ /L	75 mg O ₃ /L	125 mg O ₃ /L
Bakterie grupy coli	[jtk/100 ml]	11200	0	0	0	0
Escherichia coli	[jtk/100 ml]	3300	0	0	0	0
Enterokoki kałowe	[jtk/100 ml]	880	0	0	0	0
Clostridium perfringens	[jtk/100 ml]	200	20	<4	<4	0
Liczba mikroorganizmów w 22 °C po 72 h	[jtk/1 ml]	47000	54	91	150	310
Liczba mikroorganizmów w 36 °C po 48 h	[jtk/1 ml]	32000	54	85	100	270

Wyniki badań

Ozonowanie

Wskaźnik	Jednostka	Ścieki przed dezynfekcją	Dawka ozonu			
			25 mg O ₃ /l	50 mg O ₃ /l	75 mg O ₃ /l	125 mg O ₃ /l
Escherichia coli	[jtk/100 ml]	3300	0	0	0	0
Klasa jakości wody odzyskanej według Regulacji (EU) 2020/741		D	A	A	A	A
Regulacja (EU) 2020/741 wymagania		E.Coli ≤ 10 000	E.Coli ≤ 10	E.Coli ≤ 10	E.Coli ≤ 10	E.Coli ≤ 10

REGULATION (EU) 2020/741 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
of 25 May 2020
on minimum requirements for water reuse
(Text with EEA relevance)

Wyniki badań

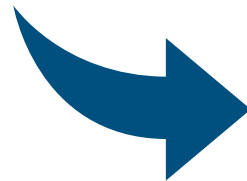
Promieniowanie UV

Wskaźnik	Jednostka	Ścieki przed dezynfekcją	Dawka UV		
			280 [MJ/cm ²]	310 [MJ/cm ²]	480 [MJ/cm ²]
Bakterie grupy coli	[jtk/100 ml]	11200	4	6	5
Escherichia coli	[jtk/100 ml]	3300	0	0	0
Enterokoki kałowe	[jtk/100 ml]	880	<4	<4	<4
Clostridium perfringens	[jtk/100 ml]	200	53	63	62
Liczba mikroorganizmów w 22 °C po 72 h	[jtk/1 ml]	47000	470	7	200
Liczba mikroorganizmów w 36 °C po 48 h	[jtk/1 ml]	32000	410	240	190

Wyniki badań

Promieniowanie UV

Wskaźnik	Jednostka	Ścieki przed dezynfekcją	Dawka UV		
			280 [MJ/cm ²]	310 [MJ/cm ²]	480 [MJ/cm ²]
Escherichia coli	[jtk/100 ml]	3300	0	0	0
Klasa jakości wody odzyskanej według Regulacji (EU) 2020/741		D	A	A	A
Regulacja (EU) 2020/741 wymagania		E.Coli ≤ 10 000	E.Coli ≤ 10	E.Coli ≤ 10	E.Coli ≤ 10

REGULATION (EU) 2020/741 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
of 25 May 2020
on minimum requirements for water reuse
(Text with EEA relevance)

Wyniki badań

Wpływ na właściwości nawozowe

Sezonowa dawka nawozu w przypadku trawy na 1 m²
(zgodnie z N:P:K – 4:1:2)

N	0,024 kg
P	0,006 kg
K	0,012 kg

Zakładane zapotrzebowanie na wodę 0,5 – 3.0 l/m²

Sezonowe zapotrzebowanie trawy na wodę wynosi:

75 l/m² - 5 miesięcy × 30 dni × 0,5 l/ (m² × dzień)

450 l/m² - 5 miesięcy × 30 dni × 3,0 l/ (m² × dzień)

Wyniki badań

Pokrycie zapotrzebowania

Pokrycie zapotrzebowania na składniki nawozowe dla traw

Pokrycie zapotrzebowania [%]	Ścieki oczyszczone	Chlorowanie	Ozonowanie	UV
N	2,49-14,92	2,52-15,10	2,46-14,79	2,48-14,87
P	0,94-5,66	0,96-5,78	0,99-5,91	0,93-5,60
K	22,75-136,50	21,0-126,0	20,06-120,38	19,44-116,63

Podsumowanie

Chlorowanie	10 min				20 min			
	0,5 mg Cl ₂ /l	1,0 mg Cl ₂ /l	2,0 mg Cl ₂ /l	4,0 mg Cl ₂ /l	0,5 mg Cl ₂ /l	1,0 mg Cl ₂ /l	2,0 mg Cl ₂ /l	4,0 mg Cl ₂ /l
Klasa jakości wody uzyskanej według Regulacji (EU) 2020/741	D	B	A	A	D	B	A	A

Ozonowanie	Dawka ozonu			
	25 mg O ₃ /l	50 mg O ₃ /l	75 mg O ₃ /l	125 mg O ₃ /l
Klasa jakości wody uzyskanej według Regulacji (EU) 2020/741	A	A	A	A

Promieniowanie UV	Dawka UV		
	279 [MJ/cm ²]	312 [MJ/cm ²]	484 [MJ/cm ²]
Klasa jakości wody uzyskanej według Regulacji (EU) 2020/741	A	A	A

XXXI Międzynarodowe Targi WOD-KAN 2025

20-22 maja 2025 | Bydgoszcz

Bezpieczny odzysk wody – znaczenie procesów dezynfekcji

M. Żubrowska-Sudoł, A. Knap-Bałdyga, J. Czajkowska

Autor prezentujący: Monika Żubrowska-Sudoł

Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Warszawskiej

E-mail: monika.sudol@pw.edu.pl

Prezentacja została przygotowana w ramach projektu „**ReNutriWater – Zamknięcie lokalnych obiegów wodnych poprzez recyrkulację składników odżywczych i wody oraz ich wykorzystanie w środowisku naturalnym**”, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), nr projektu #C016.